

O CARTE DESPRE DUREREA ȘI DREPTATEA ROMÂNILOR

Pentru unii care nu cunosc bine activitatea civică a intelectualului Vasile Diacon, noua sa carte poate fi considerată (eronat, firește!) drept o surpriză. Dimpotrivă, pentru ceilalți, acest nou volum, remarcabil, ca informare și expunere, confirmă calitățile de om de cultură ale autorului, precum și consecvența și consis-

tența unor preocupări constante legate de probleme de maximă importanță (chiar dacă, nu de puține ori, controversate!) pentru istoria națională. Această carte, originală, de mare actualitate și perspectivă în cadrul Europei contemporane, se înfățișează ca o reușită sinteză a cercetărilor istorice și filologice, și a activității politice a domnului Diacon, fie în Parlamentul României (unde a avut responsabilități „fierbinți”), fie în comisii consacrate Basarabiei și relațiilor, pe multiple planuri și din perspectivă istorică, dintre Republica Moldova și România.

Intitulată, justificat și necesar polemic, *Reîntregirea*, cartea lui Vasile Diacon are și un explicit subtitlu, vizând comentariile avizate ale autorului din capitolul introductiv, dar și substanța de conținut și sursele materialelor selectate: *Basarabia, Bucovina și Insula Șerpilor în dezbateri ale Parlamentului României*.

Două sînt meritele acestei interesante și actuale cărți: pe de o parte, punerea la dispoziția publicului larg a unor dezbateri parlamentare (luări de cuvînt, intervenții, declarații oficiale ale Senatului și ale Camerei Deputaților, hotărîri ale Parlamentului privind Basarabia, Bucovina și altele) care, altfel, ar fi rămas doar pagini din „Monitorul Oficial”; pe de altă parte, o deplină obiectivitate în „preluarea” textelor respective, prezentate, în corectură, autorilor acestora. Dacă acestea au, prin forța lucrurilor, conotația politică a epocii, cu totul altă atitu-

dine patriotică și morală are excursul istoric remarcabil care le precede. Intitulat *Basarabia, Bucovina și Insula Șerpilor – excurs istoric*, acesta reprezintă, desigur, o carte de sine stătătoare dedicată, cu egală competență științifică și respectare a adevărului istoric, domeniului abordat. Aprofundarea fiecărui aspect, spiritul analitic, informația bibliografică exemplară (mai ales în ceea ce privește contribuțiile aduse de autori de la Chișinău, îndeosebi, și Cernăuți, inclusiv „operele” acelor plătiți *politrucci – savantlici*, care, cu înverșunare și mascată ignoranță, vorbesc de poporul *moldovenesc* și limba acestuia, „schimonosind” în acest fel istoria reală a acestor zone geografice!), ca și interpretarea, pe alocuri exactă și definitivă, în alte locuri nuanțată, toate acestea dau relief, substanță și valoare certificată acestei cărți.

Cu argumente de ordin științific, ca și de bun simț, autorul respinge „creziile” unor așa-zisi „cercetători”, care neagă *de plano* caracterul *românesc* al populației din aria geografică studiată și dreptul istoric, ca verdict al timpului (în ciuda rapturilor și „ciuntirilor” venite de la Răsărit!) de apartenență la patria-mamă. Vasile Diacon invocă nu numai date istorice propriu-zise, ci și acțiuni de rezonanță organizate chiar de el, între care Convenția pentru Reîntregirea României, care a avut loc chiar la Iași (24 ianuarie 1992), cu participarea unor personalități politice, culturale și religioase de prim rang, din România și Moldova de peste Prut.

Cum era și firesc, corpusul de texte (ordonate cronologic, începînd cu 1990) cuprinde opinii politice ale reprezentanților din diferite partide politice (de la Corneliu Mănescu, Ioan Rațiu și regretatul poet Ioan Alexandru, la Adrian Năstase, Mircea Druc, Mihai Iacobescu, Ioan Iețcu – prieten și consătean cu subsemnatul – și mai ales Vasile Diacon însuși, cu pertinente și vibrante intervenții). Din toate însă se desprinde ideea aceluși „consens” despre care s-a vorbit și se vorbește: Basarabia, nordul Bucovinei și Insula Șerpilor reprezintă, prin legitatea adevărului istoric, „mădulare” ale aceluiași trup al românilor dintotdeauna.

Emoționantă și combativă, situată sub zodia istoriei românești, cartea lui Vasile Diacon reprezintă nu numai o „cerere” pentru dreptate, ci și un îndemn la rațiune și adevăr, care să marcheze dimensiunea viitoare a României europene: *Reîntregirea neamului românesc*.